

PÉNTEK IMRE

A hűséges alakváltogató

*Amikor nem tudta kinyitni a „történelem ördöglakatát” –
verseket írt;
ahogy ihlete kimerülni látszott,
a levéltárakba ment kutatni a '48-as szabadságharc lengyel hőseit, katonáit,
s ha már az adatok elöntötték memóriáját,
lengyel költők fordításával vigasztalódott.
Még szerencse, hogy a rendszerváltás a diplomata pályát is megnyitotta előtte
(milyen jól jött, hogy ifjúkorában franciául is tanult),
hányszor készültünk a főkonzult Krakkóban meglátogatni,
de mint annyi más, ez is elmaradt...
Ám az ígéretes (és eredményes) krakkói pálya megszakadt, mert hozzánk is
beérkezett a varsói gyors... (És gyorsan eltávolították.)
De közben – szinte mellékesen – tündökleni kezdett a gyerekkor,
s benne '56 feledhetetlen emléke.
Időközben felkeresték mindenféle akadémiák, hogy lenne szíves tagságot vállalni,
mert eljött az idő...
(Az idő mindenképpen eljön, ha nem is akkor, és nem is úgy.)
És persze, mindig kevés. A folytonos munka, a kéziratok fölötti görnyedés,
a fogalmazás kínja és öröme, a sürgető dátumok. A sorakozó kötetek.
A halasztott, belül nyomasztó tervek. Ezt nem irigyelte tőle senki.
(Láttam salzföldi házában magányosan, korrektúrahalmok közt elmerülve.)
S miközben sokoldalúsága áldozata lett, hűségét megőrizte mindahhoz, amivel ott,
az út elején, eljegyezte magát. Mindahhoz, amivel emberként, magyarként élni érdemes.
Az idő – ha tetszik, ha nem – irgalmatlanul elmege, jobb esetben utolér.
Ahogy őt is – a bravúrosan műfajt, helyet és korszakot váltogatót –,
ám most nem sikerül elmenekülnie a 70. év és a köszöntés elől.
És mi, öreg barátai, kajánkodva figyeljük, a Kilencek egykori Benjaminját,
nem lesz-e még fehérebb (ártatlanabb) bemjózsefkedő szakálla,
az önmagát beteljesítő születésnapj ünnepén.*

A következő két oldalon Kovács István költőt, történészt, polonistát, a Kilencek tagját köszöntik pályatársai 70. születésnapja alkalmából